

Oikeusministeriö
oikeusministerio@om.fi

Asia

Lausuntopyyntö 19.2.2016 (OM 1/61/2014) Tutkintavankeuden vaihtoehdot ja järjestäminen

LAUSUNTO

Yleistä

Käräjäoikeus pitää työryhmän esitystä hyvin valmisteltuna ja kannattaa siinä ehdotettuja lakimuutoksia. Muutoksiin on selvästi aihetta, kun otetaan huomioon mietinnössäkin esitetyt kansainvälisten laillisuus- ja ihmisoikeusvalvojen esittämät kannanotot tutkintavankien tilanteessa Suomessa nykyisen lainsäädännön vallitessa. Myöskin mietinnössä kattavasti esitelty muiden maiden lainsäädäntö ja käytäntö näissä asioissa puoltaa esitettyjen uudistusehdotusten toteuttamista.

Tehostettu matkustuskielto

Tätä käytettäisiin ennen käräjäoikeuden tuomiota vangitsemisen sijasta, jos matkustuskielto olisi riittämättömän pakkokeino. Ehdotetussa pakkokeinolain 5 luvun 1a §:ssä esitetyt tehostetun matkustuskiellon edellytykset samoin kuin harkinnassa huomioon otettava selvitys ovat mielestämme kattavasti säädetty. Tekninen valvonta toteutettaisiin 2 luvun 12d §:ssä esitetyllä tavalla.

Tutkinta-aresti

Tämä tulisi ehdotetun pakkokeinolain 2 luvun 12a §:n mukaan käytettäväksi tuomion jälkeen vangitsemisen sijasta, jos perusmuotoinen matkustuskielto katsottaisiin riittämättömäksi ja tähän liittyisi myös edellä mainittu tekninen valvonta. Myös tutkinta-arestin edellytykset ja harkinnassa huomioon otettavat seikat on mielestämme ehdotetussa mainitussa §:ssä asiallisesti yksilöity.

Poliisin ylläpitämät säilytystilat sekä poliisin ja Rikosseuraamuslaitoksen roolit ehdotuksessa

Käräjäoikeus on sitä mieltä, että näitäkin asioita koskevat ehdotukset mietinnössä ovat perusteltuja ja käräjäoikeus kannattaa esitystä tältäkin osin.

Vapaudenmenetyksajan vähentäminen ja korvaus syyttömästi vangitulle tai tuomitulle

Käräjäoikeus pitää rikoslain 6 luvun 13 §:ään ja syyttömästi vangitulle tai tuomitulle valtion varoista vapauden menetyksen johdosta maksettavasta korvauksesta annettuun lakiin esitettyjä muutoksia kannatettavina.

Vakuuden käyttäminen tutkintavankeuden vaihtoehtona

Tätä toimikunta ei ole esittänyt. Käräjäoikeus yhtyy tähän kannanottoon ja on tältäkin osin toimikunnan esittämistä perusteista samaa mieltä. Systemi ei sovi suomalaiseen oikeusjärjestykseen.

Tapani Koppinen
Laamanni

hallinto: tutkintavankilausunto